

EL:POBLE:CATALÀ

Any III
Núm... 259

PREUS DE SUSCRIPCIÓ sense participació a la nostra BIBLIOTeca
CATALUNYA Y NACIONS IBÈRIQUES. 4 pessetes trimestre
PAÍSES DE UNIÓ POSTAL. 9 pessetes trimestre

Barcelona, dilluns, 29 d'octubre de 1906
REDACCIO Y ADMINISTRACIÓ: PLASSA SANTA AGNA, 17, PRAL.-TELEFON 723

PREUS DE SUSCRIPCIÓ a un volum trimestral de la nostra BIBLIOTeca
BARCELONA 150 pessetes cada mes
CATALUNYA Y NACIONS IBÈRIQUES. 500 pessetes trimestre

5 Cts.

OBJECTES D'ART ARTICLES PROPRIS PERA CASAMENTS Y BATEIGS

Devocionaris Moneders

Tarjeters Carteres etc., etc.

CORTS, 642 •• CASA MOYA

ROBUSTINA EFICACIA IMMEDIATA
DURAN Y ESPAÑA

en Anemia, Neurastenia, Depresiones nerviosas, Clorosis, Debilidad, Atonia gástrica, Escrofulosme. —Dipòsit: Farmacia de Gavà, Rambla Centre, davant del Llocti, y de Duran y España, València, núm. 278; drata Ensayada, al peu del Passeig de Gracia.

MALALTIES DE L'ESTOMAC

Medicament modern, segur y inofensiu

QUIMOSINA SOLER

Allí ràpid en els dolors d'estomac, dispepsia, flatos, boca agre, males digestions, gastralgies, agua de boca, vòmits còtics y inapetència

EL RECOMANEN TOTS ELS METGES

— DEMANIS EN LES PRINCIPALS FARMACIES —

Clinica de Vies Urinaries y de la Matriu

Dr. Espinosa de los Monteros

Metge de l'Hospital del Sagrat Cor

Corts, 625 (entre Clars y Lauria), de tres a cinc; dies festius, de onze a dotze.

Consulta pública: Carme, 36, entresol; de set a nou del vespre.

MALALTIES INFECCIOSES

La seva curació es ràpida y decisiva usant el SAMBAR MITJÀ. Extracta d'una planta exòtica, obra energèticament pera combatre tantes infecções com se presenten, rebolant y fent desaparèixer la febre per alta que sigui, senzí deprimir les forces del malat, ni debilitar-lo.

Els meges més eminent han ensuat amb èxit sorprendent, tan prècios remei y recomanen sou en la Verola, Tifus, Pulmonia, Febres paludiques y intermitents, de Malta, Puerperals, Trancazo, Escarlatina y altres infecções.

El SAMBAR MITJÀ absolutament inofensiu a totes dosis, en els nens y adults, serveix també com segur preservatiu contra aquelles malalties, ja que lo mateix pot pondres en perfecte estat de salut, que en els períodes o crisiés més greus d'una malaltia, triomfant sempre fins en els casos en que hagi sigut inèctica la quinina y altres antifebrials.

Demana en les principals farmacés y en la de l'autor, Rambla de Catalunya, núm. 12.—Venda al eugros: Dr. Andreu, Joan Viladot y J. Uriach y C.

BONS VINS MARCA PRAT

OLIS PURS

VINS Y OLIS DEL PENADES, DE CULLITA PROPIA
XAMPANYS Y LICORS DEL PAÍS Y EXTRANGERS

Rambla de les Flors, 16.—BARCELONA
TELEFON 675

DOLSOS, BONBONS
y XACOLATES

Sofra y Jassé.-(S. en C.)
7. Governador, 7.—Barcelona

GLORIA

CALSAT REBAIXES
PER LIQUIDACIÓ

Carrer de Trafalgar, 57, baixos (al davant del tramvia de Sant Andreu)

JOSEP M. NOGUERA Corredor Colegiat. — Rambla Santa Mònica, 15, interior.
Colocació de capitals. ADMINISTRACIÓ DE FINQUES.

Pisos al 1/4 y 1/2 per 100 anys.

COSMOS FOTOGRÁFICO

PLAQUES CADETT ANGLESES

Negatives y positives

Nova emulsió ROYAL STANDARD

Los millors y més sol·licitats plaques del món

Representació exclusiva per Espanya Fernández y Carbonell

RAMBLA DE CANALETES, 1.—BARCELONA

Vies Urinaries Dr. E. PEREIRANA

del Hospital Nicker de París — Bruc, 6, pral. (entra Ronda y Trafalgar). De 2 y mitja a 5, l'estiu, de 10 a 12

Taboú y Taboi

(CONSIDERACIÓNS A PROPOSITU D'UN INDULT)

Ja era hora! El tant desitjat y esperat decret d'indult o millor, y usant dels termes allà dalt acostumats, el *los sobado y cascabelado decret de indulto*, ha sortit per a la llum després de mesos y mesos de anunciarlo uns, demanar-lo altres y esperarlo tothom.

S'ins fixem tant sois en la part externa, en la llista del decret, podem ben dir, ab tota raó: «PARTURIENT MONTES; NASCUTUR RIDICULUS MUS». Més al indult resultarà tant sols ridicol y mesquí, sinó fos el més oruvel sarcasme que pot fer un Govern als infelissos que tenen la *solt d'esser per* els governants.

Després de les paraules y promeses del quefe del Govern a l'esser discutida la llei de jurisdiccions; després de les noves quèls governants han permès que corressin, ja de boca en boca, ja en els periòdics més o menys oficiosos, deixant naixir l'esperança en els infelissos que són víctimes d'actes, ab raó o sense, considerats com delictes d'opinió, era de esperar, quan menys un indult amplissim, siú una amnistia general.

Però nostres governants, seguint per viars viarians, tenint per consellers les passions y les més ridicoloses preocupacions, per comptes de fer obra de pau y de generositat, han fet obra de guerra sens treva y de fonda ranonua.

Lo cert es que, si mirarem les coses impartialment, la conducta del Govern no es digna; després de la llei de jurisdiccions, prejutja ja lo que havien d'esser d'aleshores endavant els indults que's d'ouguessin pels delictes de opinió: la llei era en absolut llei d'exceptió, doncs els indults havien d'esser, lleigamente al menys, indults d'exceptió.

Que la llei de jurisdiccions es d'exceptió es indubitable. No sols treu de la jurisdicció ordinaria un sens fi de causes que fins ara li corresponen, per farles conéixer per altres tribunals que resulten, en el fons, part interessada, o sia son a l'ensens de jutge y part, sinó que treu del tribunal del Jurat, qui de dret pertany l'immensa majoria de causes següents per delictes d'opinió.

En realitat, lo que's proposa'l Govern liberal, d'accord sempre ab els conservadors, era posar *jura de la llei* a tots els que s'avrisser a manifestar opinions contràries al modo d'esser actual de l'Estat espanyol y a criticar certis organismes que aquells consideren necessaris y inviolables. Y siixò ho lograren ab la funes de la llei de jurisdiccions.

Més encara, tenint, malgrat les bones paraules y els enganyadores promesses, el propòsit de ferla efectiva aïllat en tota su cruesa. Què vol dir que la major part de les lleis d'exceptió dictades en l'Estat espanyol no hagin sigut posades en pràctica? Res en absolut, les circumstàncies són diferents: s'havia de fer matar a una hidra y fer caçar a tot un poble. No es de extranyar, doncs, que tot seguit de promulgada la llei fos posada en pràctica, com en realitat es feu.

Aquest conseil quis us dono, si que es un consell d'amio.

TRINITAT MONEGAL

UNIÓ CATALANISTA

Consell general de representants

En l'estatge social de l'Aplec Catalanista Republicà, se celebrà ahir el consell general de representants d'entitats adherides a la Unió Catalanista.

El president d'Unió Catalanista, don Domingo Martí i Julià, s'asseya a la presidència, tenint als seus costats els senyors Puig y Lluis, Lluís Vila, Eduard Vidal i Riba y Joan Llorens, individus de la Permanent.

Oberta la sessió pel president, fou llegida l'extensa acta del consell anterior pel secretari, senyor Llorens, que va esser a seguit aprovada pels delegats.

El mateix secretari donà compte de les associacions, periòdics y individus que han adherit a la Unió. El secretari manifesta que's va a passar a votació si s'admeten o no. Feta aquesta, quedaren admesos tots els que havien demandat que són els següents:

Asociacions: Aplec «La Reconquesta», de Barcelona; Associació Nacionalista de Das, (Cerdanya); Associació Catolana, de Vallbona; Associació Nacionalista de Calella; Avenç Autonomista de Terrassa; Centre Nacionalista Radical, de Barcelona; Associació Regionalista «Robert», de Manresa; Aplec Nacionalista Republicà, de Badalona; Jovenit Autonomista, de Barcelona; Club Montanyenc, de Barcelona; Aplec Autonomista, de Rosas.

Periòdics: L'Avenç de l'Empordà, de La Bisbal; Patria y Llibertat, de Badalona; Cap al Rossell, de Terrassa; Estudi, de Barcelona; Biblioteca Clàssica Catalana.

Individuals: Alfons Velasco, de Manresa (Illes Filipines); Francisco Jordana, d'Igualada.

Seguidament el senyor Martí y Julià explicà que s'han d'elegir en votació secreta els que han d'ocupar els carregos de vicepresident, tesorero y vocal, que reglamentarà el seu futur mandat.

Després s'encomenaren tots plegats al Saló de la Columna de la Casa de la Ciutat, lloc destinat pera donar-hi la conferència. Aquest saló que es ben espanyol, s'omplí tot seguit de lluïda concorrença, en la que hi areren representants totes les forces viives y totes les classes de la localitat.

A la taula destinada a la premsa hi pregueren assento els redactors respectius de la majoria dels diaris de Barcelones y dels periòdics locals. Gazzeta Montañesa, Revista de la Cambra Agrícola, El Norte Catalán y Asociación.

Assistiren a l'acte els representants de la quasi totalitat de les associacions vigatanes. L'Ajuntament de Vic hi era en corporació, estant representat l'Ajuntament de Centelles. L'associació catalana Bach de Roda hi tenia també un delegat.

Les entitats representades adherides són les següents:

Ajuntament de Vic. Ajuntament de Centelles. Cambra Agrícola de Vic. Círcol Literari.

Demanat d'advocats.

«Cooperativa Vicensa».

«Panaderia Catalana».

«Panaderia Antigua».

«Casino Vicens».

«Cooperativa Andiga».

Casino «Unió Comercial Vicensa».

«Centro Industrial Vicensa».

«Fraternidad Republicana».

Gremi de Pelteraires.

Catalunya Vella.

Periquets, ademés, vota en Josep Serrat, de Roig y Pruna y l'Emili Tintorer.

Després el doctor Martí y Julià fa un curt parlament demandant al Consell de representants que's dongui facultat a la Permanent per convocar, quan ho cregui convenient, una assemblea general per discutir el tema que oportuniés ser senyalitzat. Això, suposant que la futura assemblea de conjunció nacionalista, no fàssi innecessària aquesta asamblea de l'UOC.

Els representants se mostren conformes amb la petició formulada pel president.

A següi, el tesorero, senyor Puig y Saiz, legaliz y explica detalladament l'estat de

comptes, que es aprova per unanimitat. Demà que's prorroga'l plazo fins a 31 de desembre pera satisfacer les quotes que donen algunes entitats, acoordinat així, també, per unanimitat.

El senyor Martí y Julià s'adreça per a explicar la feina realitzada per la Junta Permanent durant l'any anterior. Enumera'ts les accions de propaganda on ha pres part, que són nombrósissimes, i mitjançant haver estat suspeses les garanties constitucionals una plia de mesos, lo que ha impedit la celebració de molts altres actes autonomistes. No obstant, l'Unió Catalanista ha portat ses predicacions sanitaries per tots els indrets de Catalunya, passant de 40 mil pobles que han assistit per celebrar mitjans o conferències.

Alegaix que l'Unió ha donat premis pels Jocs Florals de les societats adherides que han demanat y per les Escoles catalanes, fent especial esment de la subvenció concedida a l'Escola de Mestres. Dona compte de l'estat de la suscripció per construir una tancada al PI de les tres branques, que puga a una suma important.

Manifesta que s'han nomenat representants a Manila, New York, Buenos Aires y Mèxic. Explica l'intervenció que ha tingut l'Unió en el Congrés de la Llengua Catalana y en el moviment de Solidaritat.

Ambaix dominant un salut y un aplaudiment per en Manau y Avellanet, per la revisió de quel procés la Junta Permanent està fent. Els reunits ho acoordinat així, fent el salut y l'aplaudiment extensiu a tots els catalans presos per l'emisló del seu pensament, a proposta del don Antoni Sunyol.

El senyor Duran y Folgner demana un aplaudiment per el president, senyor Martí y Julià, pels treballs y esforços grandiosos que ha realitzat per la causa de Catalunya.

El diputant del senyor Duran y Folgner demana un salut y un aplaudiment per en Manau per la causa de Catalunya.

Parlaren després: el senyor Novials, que donà mercès a la concordança y exposà l'objecte de la Societat, que's fundava baix la doble finalitat de propagar el Nacionalisme y desenvolupament de l'intel·ligència dels socis.

El senyor Brutau, que posa de relleu l'influència de l'element jove en la causa estatista, y el senyor Puig, que advoça la creació de societats de naturalesa idònica a la que's constitua.

El senyor Latora dona fi a l'acte ab un bonic discurs, en el que després de pregatar als concurrents que s'adreçen com a socis, agrafa l'assidència a l'acte y acalla demorent la forta y l'efectivitat moral d'aquest aplaudiment.

No dubten que la «Llevor Catalana», gràcies a l'entusiasme y bona voluntat de sos organisadors, contribuirà al moviment autonomista de nostra patria.

Ateneu Obrer del Districte segon. — Dissabte vinent, dia 3 de novembre, a dos quarts de deu de la nit, se celebrarà en aquesta societat la sessió complementaria del Consell general extraordinari per modificar els estatuts, que tingué lloc el dia 7 del present.

Els socis en ú de veu y vot que no tingua la papereta de convocatoria, poden passar a recularilla en la Secretaria de deu a dotze de la nit.

Catalunya Vella, de Vic. — Aquesta entitat autonomista està ultimant el programa dels actes que's proposa celebrar durant aquesta tardor.

Les noves que fins a nosaltres han arribat són ben agradoses, tant per lo que's referix a la part artística y

Una salva d'aplaudiments, fortíssima y llonga, sonà'l final del discurs.

El senyor Agullera

Les seves primeres paraules foren de gràtia i cortesia. Tot seguit entrà en matèria.

Un francès projectà l'establiment d'un solidarariat entre tots els industrials del món. Ell li creia preciosa, y poser tota ràó. Però, quan més precisa no es aquesta solidaritat entre els productors d'un mateix país, que viuen sota la continua menaça d'una perillosa somesa.

Dijous que el l'accòd de tots per deturar l'oferta aleida dels governants madrilenys y galicians d'indústria la feina dels qui aten als agricultors y als comerciants contra els industrials.

Sostingué l'harmonia entre l'indústria, el comerç y l'agricultura.

Poss de roteu el fet de que tot allò que pertany a l'agricultura, de retor ve a pertinir a l'indústria. Però siixò l'Anglaterra, que viu els seus productes a l'Índia y a l'Austràlia, se preocupa de les col·litzes d'aquestes colònies, perquè sab que's bons anys pels agricultors no són tanbèls pels industrials.

Ab xifres y estadístiques prové que's nosaltres productors agrícoles no són d'exportació, deduïm la conseqüència de que convé esfumar y descomellar el mercat interior.

Recorda que en algunes periodes històrics es practicava a Espanya el llurrecambi, donant resultats excel·lents. Les teories liberalistes s'assemblaren en el temps del major poder de l'Estat espanyol; quan els espanyols dominaven en les terres de Flandes. El senyor Agullera llegí fragments d'historiadores d'aleshores, els textos dels quals són ben eloqüents. Declarà'l conferenciant quel' llurrecambi no es possible en un poble de gaudiu com Espanya.

Asssegura que'l Tractat ab França de 1882 causa molts més perjudicis a l'agricultura que a l'indústria.

Terminà'l senyor Agullera ab les afirmacions següents:

«Hom de tenir un criteri oportunitista, imposant el proteccionisme d'una manera rauada, sense volgut tancar a Catalunya y a Espanya dins d'una frontera insuperable que ens tangui tota exportació. Deve'm donar una unitat del pensament y d'accio a les nostres forces econòmiques per reformar y salvar la patria en l'hora decisiva.

La concordança va avocacionar a l'orador.

Acabament

El senyor Víquez pronuncià breus frases denunciando la suposada contraposició contra els agricultors y industrials.

Donà compte de les conclusions acordades abans d'hui per la Federació Agrícola Catalana-Balear, en junta a la que hi assistiren diverses persones y tots es presenciaren.

«Els infusors, congregats a les Casas Consistorials de Vic, proclamen les següents conclusions:

Primer. Afirmem que són partidaris dels Tractats de Comers.

Segona. Afirinem que tot sacrifici exagerat d'una de les branques de la producció y treball nacional ha de redundar a la llarga en perjudic de les demés.

Tercera. Que en conseqüència, es sancione la que s'imposa a qualsevol de les branques de la producció agrícola y industrial en benefici d'altres, y per arribar a obtenir el Tractat, no s'ha de passar mai del límit que cabi per dur d'un patriòtic espírit de sa entitat.

Quarta. Finalment, afirmem que millor millor per la realització dels principis que s'han establert anteriorment consisteix en no arrivar a la llum de cap tractat sense la prèvia aprovació pel Parlament de les baixes en la segona columna, si equestres son necessàries.

Abans d'accepar la sessió, el president addicional del Comerç, senyor Arribal, dignò algunes enterrades paragues.

Se'n rebé a l'altres a parlar, puix l'esmentada demostració de simpatia prova que en aquella comarca no hi ha resoluts contra l'independentisme.

Agraf les deformentes dels vagantins i canta les glories de l'antiga ciutat catalana.

Per ell se'n donà lectura a un telegramma de don Edward Calvet, qui's troba a Madrid, relatius a l'interpolació de don Alfons Sáiz, acorralat en l'espai del diputat per Terrassa un altre telegramma de felicitació per la seva companyia al Congrés.

En mig d'un sinco entusiasme s'acabà l'acte.

El públic sortí poc a poc del Saló de la Companyia, tot fent faristolers comentaris a lo expressat pels conferenciantes.

Després els expedicionaris y diversos personalistes de Vic s'aplegueren a un apartament en el qual regnà la major cordialitat.

Els individus del Pomer i els periodistes visitaren a la tarda l'hostatge social de Catalunya Vallès, on se'n obsequiaren galantament retornant a Barcelona en el tren que arriba a quarts de vuit del vespre.

La Solidaritat catalana a Malgrat

Abit a la tarda, un gran lloctinent milità de Solidaritat en la ciutat vila de Malgrat, organitzat com a acte de su fundació per la nova entitat Centre Autonomista Malgratense.

En el tren que surt de Barcelona a les deu del matí, marxaren cap a la vila-sellera de la costa i els oradors que devien prendre part en el miting, els que foren rebutjats a l'estadi de Malgrat per non-moralissim companya de morts pels governs centralistes. (Aplaudiments.)

Per seguir-seguint el senyor Company, de l'Unió Republicana.

«Fora facili predictre revoltes, més, no tenint preparació per fer-la, ora mentir, y no-saltres no venint aquà a enganyarlos, venint a nosaltres lo que sentirem, venint dirnos lo que creiem, i que no s'ha de fer.

Solidaritat no es pot ni teneixer, ni batre, ni fer la guerra a Catalunya y a la seua cultura.

Catalunya, anant davant de Solidaritat que s'ha d'igualtar popular, mantingut el mateix, que ens arrenyem, y al centralisme, son pare, que ens desbrouem.

Vosaltres més gràcies, sou els qui primer han d'esser soldats, puix als aqueixes armes a les mans poden trobar els darriners amics, homes que són els qui ens representen, sense que vosaltres li hagieu donat cap-vol, i quan es a Madrid fa seu el vostre nom, que s'ha de fer contra Catalunya. (Grans aplaudiments.)

La joventut de Malgrat en la que més forsa té-donat el moviment solidari d'aquel poble, perquè Solidaritat es llibertat, y vostra, joves, portem l'assimila plena d'esperances y col' curull d'anells llibertadors. (Aplaudiments.)

Per seguir-seguint el senyor Company, de l'Unió Republicana.

«Fora facili predictre revoltes, més, no tenint preparació per fer-la, ora mentir, y no-saltres no venint aquà a enganyarlos, venint a nosaltres lo que sentirem, venint dirnos lo que creiem, i que no s'ha de fer.

Solidaritat no es pot ni teneixer, ni batre, ni fer la guerra a Catalunya y a la seua cultura.

En un brillant paràgraf atulsaix a l'Aplec de la Protesta, dien que ell hi havia congregat un públic que no demanava sang, si no llibertat per Catalunya. Allí hi havia tots els catalans esforçant ideas y sentiments d'amor al poble.

Seguidament va fer us de la paraula 're-

raules del Vallès y Ribot que comparava nostre moviment amb una gran sardana ballada per tots al compass de Viseu Catalunya. Es cert que en aquixa sardana no hi som tots però hi serem.

Si abans ens separava un abism d'elements als quals que avui ens donem les mans y tots hem suplat esborrar nostres odys per amor Catalunya, també ab els infelissos que avui estem separats temporalment l'abim ab amor, esborrant tot od. (Aplaudiments.)

Y llavors, quan tots siguem germans en Catalunya, no hi haurà disputes al discutir nostres idees, sinó que hi haurà discussió racional y sòrena. (Aplaudiments.)

Parla després el senyor Vilaseca, de la Comissió política de l'Associació de Lectura Catalana.

Si sempre l'Estat català havia dirigit els seus esforços cap a l'avanç, avui es Solidaritat catalana encara demanem, hem trobat quin es dirà però es possible que en empratgeus fortes y vida, tots els partits de ver oposició a l'actual estat de coses.

En canvi contra d'ells hi trobarem a tots aquells que fan allí el centralisme.

Y aqueixos que prediquen llibertat per oposar-se a la Solidaritat, no han tingut mes argument que l'cop de tronca.

Més Solidaritat farà va via fins a conseguir seu ideal, que es la derrocada de les llurrecambis, valentse per fer-ho d'una diputació llieta i legitima del poble. (Aplaudiments.)

Quan això sigui conseguit ens disoldrem, perquè ningú ha abafat de les seves idees. Si això tornés un perfil, llavors tornarem a unir-nos.

Però mentrels no hi segueixi conseguit lo que volem, hem de seguir en bloc, lluitant sense desfalcions, essent nostre lònia o socumbir o vèncer junts! (Aplaudiments.)

Acaba un bell parlament recordant una poesia de Matheu, que fou aplaudida ab entusiasme.

Y s'inicia a parlar el senyor Albert, president.

«Me trobo molt sovint, per rs de ma carreira, davant d'uns senyors togats, graves, tots ells seriat, allí a l'Audiència, y jo, davant d'ells, me mantinc sor; però, davant vorser, no sé perquè, m'enfreno. Y es que els tenuen la forsa que dóna l'autoritat del centre, mentrels que vosaltres teniu la forsa del poble.

A nosaltres, als de Catalunya Federal, ens cal la glòria d'haver demonstrat lo irracional dels odys d'abans, declarant republicans y nacionalistes.

Solidaritat y nacionalisme es una mateixa cosa. La primera es un bloc de catalans que vol el regneixement dels drets de Catalunya. El nacionalisme, amor a la patria que ens dóna vist nàixer; nacionalisme català es amor a Catalunya. (Aplaudiments.)

Contra aquelles dues forces lluiten l'egomània y la passió, qui sab si també l'egoisme, deles dits republicans.

Els han dit, per atcarros, reaccionalistes, Solidaritat, que es la vila de Catalunya, no pot esser reaccionaria, pux nostra terra, terra de l'Estat, ni la signe de la República.

Això, donant un Viseu Catalunya unanimament contestat.

Parla després en Josep Maria Mallafré, federal.

«Els que tant temps fan política separada completament de tots els organismes centrals, no poden faltar a Solidaritat catalana.

Les dones catalanes no poden esser sordes a l'impuls dels despirats que pera forsa considera la dona de posar jipes presentades.

En aqueixos no's segueixie la dèna catalana y en conseqüència, no anirà ab ells la violència; mentrels que venint ab nosaltres, la dèna ens portarà, ab son impuls cap al tronc. (Aplaudiments.)

Això, donant un Viseu Catalunya unanimament contestat.

Parla després en Josep Maria Mallafré, federal.

«Els que tant temps fan política separada completament de tots els organismes centrals, no poden faltar a Solidaritat catalana.

Les dones catalanes no poden esser sordes a l'impuls dels despirats que pera forsa considera la dona de posar jipes presentades.

En aqueixos no's segueixie la dèna catalana y en conseqüència, no anirà ab ells la violència; mentrels que venint ab nosaltres, la dèna ens portarà, ab son impuls cap al tronc. (Aplaudiments.)

Això, donant un Viseu Catalunya unanimament contestat.

Parla després en Josep Maria Mallafré, federal.

«Els que tant temps fan política separada completament de tots els organismes centrals, no poden faltar a Solidaritat catalana.

Les dones catalanes no poden esser sordes a l'impuls dels despirats que pera forsa considera la dona de posar jipes presentades.

En aqueixos no's segueixie la dèna catalana y en conseqüència, no anirà ab ells la violència; mentrels que venint ab nosaltres, la dèna ens portarà, ab son impuls cap al tronc. (Aplaudiments.)

Això, donant un Viseu Catalunya unanimamente contestat.

Parla després en Josep Maria Mallafré, federal.

«Els que tant temps fan política separada completament de tots els organismes centrals, no poden faltar a Solidaritat catalana.

Les dones catalanes no poden esser sordes a l'impuls dels despirats que pera forsa considera la dona de posar jipes presentades.

En aqueixos no's segueixie la dèna catalana y en conseqüència, no anirà ab ells la violència; mentrels que venint ab nosaltres, la dèna ens portarà, ab son impuls cap al tronc. (Aplaudiments.)

Això, donant un Viseu Catalunya unanimamente contestat.

Parla després en Josep Maria Mallafré, federal.

«Els que tant temps fan política separada completament de tots els organismes centrals, no poden faltar a Solidaritat catalana.

Les dones catalanes no poden esser sordes a l'impuls dels despirats que pera forsa considera la dona de posar jipes presentades.

En aqueixos no's segueixie la dèna catalana y en conseqüència, no anirà ab ells la violència; mentrels que venint ab nosaltres, la dèna ens portarà, ab son impuls cap al tronc. (Aplaudiments.)

Això, donant un Viseu Catalunya unanimamente contestat.

Parla després en Josep Maria Mallafré, federal.

«Els que tant temps fan política separada completament de tots els organismes centrals, no poden faltar a Solidaritat catalana.

Les dones catalanes no poden esser sordes a l'impuls dels despirats que pera forsa considera la dona de posar jipes presentades.

En aqueixos no's segueixie la dèna catalana y en conseqüència, no anirà ab ells la violència; mentrels que venint ab nosaltres, la dèna ens portarà, ab son impuls cap al tronc. (Aplaudiments.)

Això, donant un Viseu Catalunya unanimamente contestat.

Parla després en Josep Maria Mallafré, federal.

«Els que tant temps fan política separada completament de tots els organismes centrals, no poden faltar a Solidaritat catalana.

Les dones catalanes no poden esser sordes a l'impuls dels despirats que pera forsa considera la dona de posar jipes presentades.

En aqueixos no's segueixie la dèna catalana y en conseqüència, no anirà ab ells la violència; mentrels que venint ab nosaltres, la dèna ens portarà, ab son impuls cap al tronc. (Aplaudiments.)

Això, donant un Viseu Catalunya unanimamente contestat.

Parla després en Josep Maria Mallafré, federal.

«Els que tant temps fan política separada completament de tots els organismes centrals, no poden faltar a Solidaritat catalana.

Les dones catalanes no poden esser sordes a l'impuls dels despirats que pera forsa considera la dona de posar jipes presentades.

En aqueixos no's segueixie la dèna catalana y en conseqüència, no anirà ab ells la violència; mentrels que venint ab nosaltres, la dèna ens portarà, ab son impuls cap al tronc. (Aplaudiments.)

Això, donant un Viseu Catalunya unanimamente contestat.

Plana literaria d'“El Poble Catalá”

LLETRES CATALANES

Mallorca y la literatura catalana

VAREM dir el passat dilluns que l'escenari central de cultura literaria en els dominis de la parla catalana per Mallorca. Els seus poetes han infuit i estan encara influint d'una manera decisiva en l'evolució de la nostra literatura actual.

En totes les literatures perfectes sempre observem l'existència de dos elements, al manys, contraposats, complementaris, que s'equilibren i impedeixen que dominant l'un sobre l'altre prengui la producció nacional literaria un caràcter exagerat d'uniformitat en el que se afegiria la rica complexitat animades existent en tots els pobles destinats per lluir cultura a una gran florida literaria. La distinció dels quatre principals dialectes grecs antics que l'història n'ha transmés, l'important intercanvi dels escriptors espanyols y grecs en la literatura clàssica, l'existència de dos centres de privacitat en la literatura francesa de tots els temps, el del Nord y del Migjorn, y altres observacions analogues que podríem fer en totes les grans literatures demostren evidentment que la brotada literària en un poble cuius no's verifica nisi unilateralment prenen com àmbit base uns sola arrel de la seva varia y complexa espiritualitat; ans al contrari, les energies que fan viure y florir un especial èstat d'ànim en manifestacions literàries, desperten totes les energies dormides en el fons sentimental ataví de la rassada, y uns quants anys d'evolució literària són prou per que cap de les seves forces espirituals resti dormida y para que totes les que en llur conjunt constitueixen la complexa substancialitat de l'espiritual s'arborin en un instant general de parades活ives, encèsas, per la flama d'eternitat que'ls encomana'n geni de poetes y escriptors.

Això exactament ha passat en la nostra literatura. Malgrat poder senyalar-hi importants distincions de temperament, la literatura catalana renixa, durant els primers vint-i-tres anys oferint un èstat d'ànim definit, concret. Per quan varem passar del període èpic al líric, sentim que ja's esperits més lluïts per expressar tota la varietat de llurs temperaments individuals, tots els matissos de llur sentimentality no subjectaven ja pel teatre heroic y grandiloquent de la poesia èpica, començava a florir en el verge de les nostres llàtires una varietat cada dia més gran d'individualitat poètica. Aquest nombrós èstat de la nostra llengua de poesos literaris entre la vintena de obres que hi treballaven. Els uns creien que la viuda accordaria tot seguit a lo que els obres demandessin. Els altres creien que tot justament, perquè era una dona seria, trossuda, que no'ls atendria.

Però tots estaven en que non hores eren masses hores, y que calia treballar-los no més vuit, guanyant el mateix jornal acostumat.

En Joan no hi estava per vagues, ni avui de jornal ni disminuïments de treball. Tots sans anys que era a la casa! Però també veia que les coses muden y que d'obres de bon aconseguir-se'n perdria la mena. Lo que més per hi feia de la vaga que s'anunclava, si la vinda no'ls accedia, era'l disgust d'aquella dona que en Joan havia conegut casada y ab la qual tant havia pensat d'ens' que era viuda.

En Joan se la mirava a la viuda Gelabert amb un respecte venerant. Per ell seria sempre la sevra del l'amor, del senyor Gelabert, de aquell bon home que a copia de suors havia montat aquella farga que tan recorda tancava per'l volt Joan Abans, més que un taller, s'hemiria d'un cercle d'amics: l'amor no era gens dolent y compàrria francament els treballadors, y ben sovint els hi feia balzar una ampol·la d'anissat per refrescar les gorgues sequies.

En Joan, mentrels els seu companyar, a l'hora d'esmorzar, dels seu projectes, hi pensava en totes aquelles coses, y si'ns cervell! Huny de les converses que omplien el pati, corria y volava cap aquells temps de bona armonia que havien passat per sempre més. Se recordava, com si'ns avui, del dia que l'emo morí: de com la viuda crida, com a més antic, y li comunicà la nova; de com li signà tot plorant que era no sabrà com fer anar la farga; y de com ell li va respondre que disposava d'ell, que ell li faria marxar.

Després l'enterrament, les corones dels operaris, la tria dels sis meses a la casa per portar les goses... y finalment aquella compassió y aquella simpatia que s'empàra d'ell vers la vinda, y les nits d'il·lusions en que esperava... res, boixerias, com si el seu que no'n s'alonsinaren res.

Se varen proposar després de tots els treballadors per a la primera girada del viarany els encantaments del jardí d'Armeda o la riuella blanca d'un marbre brillant a les verges del Parnàs. Faria veure també l'intint llis, la tija que uneix les delicades flors del sentiment y de la fantasia dels poètes mallorquins ab l'arrel del sentit popular que té en aquella terra una finor y elegència d'expressió verament excepcionals; faria veure com aquesta tendència innata que mostren els poestes de l'illa cap a la correcció y depuració de les formes literàries la beuenada dia en el medi ambient popular, l'aprenen d'una manera viva del dò innat de l'indesa y disfanitat que tenen pera expressar-se'ls habitants de l'illa; y fins me'ntreviria a exagerar una mica l'influència italiana, endolcida de certes aspiracions corregides del català, que allí s'efectua sentir no sols en la cultura del seu homenatge de lletres, sinó encara més evidentment en l'estil de les seves cases senyorials, que rumbegon tota la gran distinció de la Renaixença.

Un distintiu que ennoblesa les figures de l'estol poètic mallorquí, y que cal no oblidar per les ensenyances que als literats del continent ens pot donar, es la sòlida cultura clàssica dels que'ls formen. Tots ells tenen una ferma base de grec y latí, tots estan saturats de les literatures clàssiques, d'aquestes literatures que amaguen, com un tresor, una disciplina espiritual, única per ara en l'història, inspiratriz d'un sòu humanisme equilibrador y temperador de totes les vidēs desordenes del correr furios de l'inspiració poètica. En aquest sentit es un bé invaluabil que han fet y estan fent en la poesia mallorquina actual representada per les seves cases senyorials, que rumbegon tota la gran distinció de la Renaixença.

Un distintiu que ennoblesa les figures de l'estol poètic mallorquí, y que cal no oblidar per les ensenyances que als literats del continent ens pot donar, es la sòlida cultura clàssica dels que'ls formen. Tots ells tenen una ferma base de grec y latí, tots estan saturats de les literatures clàssiques, d'aquestes literatures que amaguen, com un tresor, una disciplina espiritual, única per ara en l'història, inspiratriz d'un sòu humanisme equilibrador y temperador de totes les vidēs desordenes del correr furios de l'inspiració poètica. En aquest sentit es un bé invaluabil que han fet y estan fent en la poesia mallorquina actual representada per les seves cases senyorials, que rumbegon tota la gran distinció de la Renaixença.

Un distintiu que ennoblesa les figures de l'estol poètic mallorquí, y que cal no oblidar per les ensenyances que als literats del continent ens pot donar, es la sòlida cultura clàssica dels que'ls formen. Tots ells tenen una ferma base de grec y latí, tots estan saturats de les literatures clàssiques, d'aquestes literatures que amaguen, com un tresor, una disciplina espiritual, única per ara en l'història, inspiratriz d'un sòu humanisme equilibrador y temperador de totes les vidēs desordenes del correr furios de l'inspiració poètica. En aquest sentit es un bé invaluabil que han fet y estan fent en la poesia mallorquina actual representada per les seves cases senyorials, que rumbegon tota la gran distinció de la Renaixença.

Un distintiu que ennoblesa les figures de l'estol poètic mallorquí, y que cal no oblidar per les ensenyances que als literats del continent ens pot donar, es la sòlida cultura clàssica dels que'ls formen. Tots ells tenen una ferma base de grec y latí, tots estan saturats de les literatures clàssiques, d'aquestes literatures que amaguen, com un tresor, una disciplina espiritual, única per ara en l'història, inspiratriz d'un sòu humanisme equilibrador y temperador de totes les vidēs desordenes del correr furios de l'inspiració poètica. En aquest sentit es un bé invaluabil que han fet y estan fent en la poesia mallorquina actual representada per les seves cases senyorials, que rumbegon tota la gran distinció de la Renaixença.

Un distintiu que ennoblesa les figures de l'estol poètic mallorquí, y que cal no oblidar per les ensenyances que als literats del continent ens pot donar, es la sòlida cultura clàssica dels que'ls formen. Tots ells tenen una ferma base de grec y latí, tots estan saturats de les literatures clàssiques, d'aquestes literatures que amaguen, com un tresor, una disciplina espiritual, única per ara en l'història, inspiratriz d'un sòu humanisme equilibrador y temperador de totes les vidēs desordenes del correr furios de l'inspiració poètica. En aquest sentit es un bé invaluabil que han fet y estan fent en la poesia mallorquina actual representada per les seves cases senyorials, que rumbegon tota la gran distinció de la Renaixença.

Un distintiu que ennoblesa les figures de l'estol poètic mallorquí, y que cal no oblidar per les ensenyances que als literats del continent ens pot donar, es la sòlida cultura clàssica dels que'ls formen. Tots ells tenen una ferma base de grec y latí, tots estan saturats de les literatures clàssiques, d'aquestes literatures que amaguen, com un tresor, una disciplina espiritual, única per ara en l'història, inspiratriz d'un sòu humanisme equilibrador y temperador de totes les vidēs desordenes del correr furios de l'inspiració poètica. En aquest sentit es un bé invaluabil que han fet y estan fent en la poesia mallorquina actual representada per les seves cases senyorials, que rumbegon tota la gran distinció de la Renaixença.

Un distintiu que ennoblesa les figures de l'estol poètic mallorquí, y que cal no oblidar per les ensenyances que als literats del continent ens pot donar, es la sòlida cultura clàssica dels que'ls formen. Tots ells tenen una ferma base de grec y latí, tots estan saturats de les literatures clàssiques, d'aquestes literatures que amaguen, com un tresor, una disciplina espiritual, única per ara en l'història, inspiratriz d'un sòu humanisme equilibrador y temperador de totes les vidēs desordenes del correr furios de l'inspiració poètica. En aquest sentit es un bé invaluabil que han fet y estan fent en la poesia mallorquina actual representada per les seves cases senyorials, que rumbegon tota la gran distinció de la Renaixença.

La frase molt justa, que Mallorca representava l'aspecte femení de la nostra rasa. Y així com la dòna estimada exerceix sobre quinsom de nosaltres una influència altament beneficiosa y civilitzadora, així mateix la part de la nostra rasa que constitueix la nostra feminitat es per nosaltres una llisso vivents de serenitat, de temperança y de distinció; en un mot, del conjunt harmònic de virtuts mentals que porta en grec el dòlar nom de sofrosa, y que es la veritable arrel de tot el gran classicisme antic.

Reflexionant sobre'l cas de la poesia mallorquina no' pot menys de recordar que l'influència de les illes en les literatures continentals de moltes civilizacions ha estat sempre de caràcter suauissor y temperador. La poesia catalana y la mallorquina se troben en una relació semblant a la que existia entre la poesia lírica dòrica y continental y la poesia lírica eòlica y sobre tot de Lesbos, en la antiga literatura helènica. La gravetat y virilitat de l'harmònica dòrica contrastava y's complementava ab la dolor y sensibilitat de l'harmònica eòlica. Un èstiu de suauitat, vibrant de blanes harmonies arribava, al seu aquí, de mar endins a terra ferma. Els Abemans, Arion, Ibycos, Simonides y Pindar de la nostra literatura catalana també tenen més enllà dels blaus horitzons els Alsen, Safó, Anacreo de l'illa daurada, de la Lesbos catalana, que responden a les nostres veus com un eco dolosissim apaigat per l'amorosa romor de les onades.

MANUEL DE MONTOLIU

Vaga frustrada

A la fuga de la viuda de Gelabert feien dies que hi havia fuitades de la vaga. Nou ho eren massa hores per un treball tant fàcil. Hi havien dos parers entre la vintena de obres que hi treballaven. Els uns oreien que la viuda accordaria tot seguir a lo que els obres demandessin. Els altres creien que tot justament, perquè era una dona seria, trossuda, que no'ls atendria.

Però tots estaven en que non hores eren masses hores, y que calia treballar-los no més vuit, guanyant el mateix jornal acostumat.

En Joan no hi estava per vagues, ni avui de jornal ni disminuïments de treball. Tots sans anys que era a la casa! Però també veia que les coses muden y que d'obres de bon aconseguir-se'n perdria la mena. Lo que més per hi feia de la vaga que s'anunclava, si la vinda no'ls accedia, era'l disgust d'aquella dona que en Joan havia conegut casada y ab la qual tant havia pensat d'ens' que era viuda.

En Joan se la mirava a la viuda Gelabert amb un respecte venerant. Per ell seria sempre la sevra del l'amor, del senyor Gelabert, de aquell bon home que a copia de suors havia montat aquella farga que tan recorda tancava per'l volt Joan Abans, més que un taller, s'hemiria d'un cercle d'amics: l'amor no era gens dolent y compàrria francament els treballadors, y ben sovint els hi feia balzar una ampol·la d'anissat per refrescar les gorgues sequies.

En Joan, mentrels els seu companyar, a l'hora d'esmorzar, dels seu projectes, hi pensava en totes aquelles coses, y si'ns cervell! Huny de les converses que omplien el pati, corria y volava cap aquells temps de bona armonia que havien passat per sempre més. Se recordava, com si'ns avui, del dia que l'emo morí: de com la viuda crida, com a més antic, y li comunicà la nova; de com li signà tot plorant que era no sabrà com fer anar la farga; y de com ell li faria marxar.

Després l'enterrament, les corones dels operaris, la tria dels sis meses a la casa per portar les goses... y finalment aquella compassió y aquella simpatia que s'empàra d'ell vers la vinda, y les nits d'il·lusions en que esperava... res, boixerias, com si el seu que no'n s'alonsinaren res.

Se varen proposar després de tots els treballadors per a la primera girada del viarany els encantaments del jardí d'Armeda o la riuella blanca d'un marbre brillant a les verges del Parnàs. Faria veure també l'intint llis, la tija que uneix les delicades flors del sentiment y de la fantasia dels poètes mallorquins ab l'arrel del sentit popular que té en aquella terra una finor y elegència d'expressió veramente excepcionals; faria veure com aquesta tendència innata que mostren els poestes de l'illa cap a la correcció y depuració de les formes literàries la beuenada dia en el medi ambient popular, l'aprenen d'una manera viva del dò innat de l'indesa y disfanitat que tenen pera expressar-se'ls habitants de l'illa; y fins me'ntreviria a exagerar una mica l'influència italiana, endolcida de certes aspiracions corregides del català, que allí s'efectua sentir no sols en la cultura del seu homenatge de lletres, sinó encara més evidentment en l'estil de les seves cases senyorials, que rumbegon tota la gran distinció de la Renaixença.

Un distintiu que ennoblesa les figures de l'estol poètic mallorquí, y que cal no oblidar per les ensenyances que als literats del continent ens pot donar, es la sòlida cultura clàssica dels que'ls formen. Tots ells tenen una ferma base de grec y latí, tots estan saturats de les literatures clàssiques, d'aquestes literatures que amaguen, com un tresor, una disciplina espiritual, única per ara en l'història, inspiratriz d'un sòu humanisme equilibrador y temperador de totes les vidēs desordenes del correr furios de l'inspiració poètica. En aquest sentit es un bé invaluabil que han fet y estan fent en la poesia mallorquina actual representada per les seves cases senyorials, que rumbegon tota la gran distinció de la Renaixença.

Un distintiu que ennoblesa les figures de l'estol poètic mallorquí, y que cal no oblidar per les ensenyances que als literats del continent ens pot donar, es la sòlida cultura clàssica dels que'ls formen. Tots ells tenen una ferma base de grec y latí, tots estan saturats de les literatures clàssiques, d'aquestes literatures que amaguen, com un tresor, una disciplina espiritual, única per ara en l'història, inspiratriz d'un sòu humanisme equilibrador y temperador de totes les vidēs desordenes del correr furios de l'inspiració poètica. En aquest sentit es un bé invaluabil que han fet y estan fent en la poesia mallorquina actual representada per les seves cases senyorials, que rumbegon tota la gran distinció de la Renaixença.

Un distintiu que ennoblesa les figures de l'estol poètic mallorquí, y que cal no oblidar per les ensenyances que als literats del continent ens pot donar, es la sòlida cultura clàssica dels que'ls formen. Tots ells tenen una ferma base de grec y latí, tots estan saturats de les literatures clàssiques, d'aquestes literatures que amaguen, com un tresor, una disciplina espiritual, única per ara en l'història, inspiratriz d'un sòu humanisme equilibrador y temperador de totes les vidēs desordenes del correr furios de l'inspiració poètica. En aquest sentit es un bé invaluabil que han fet y estan fent en la poesia mallorquina actual representada per les seves cases senyorials, que rumbegon tota la gran distinció de la Renaixença.

Un distintiu que ennoblesa les figures de l'estol poètic mallorquí, y que cal no oblidar per les ensenyances que als literats del continent ens pot donar, es la sòlida cultura clàssica dels que'ls formen. Tots ells tenen una ferma base de grec y latí, tots estan saturats de les literatures clàssiques, d'aquestes literatures que amaguen, com un tresor, una disciplina espiritual, única per ara en l'història, inspiratriz d'un sòu humanisme equilibrador y temperador de totes les vidēs desordenes del correr furios de l'inspiració poètica. En aquest sentit es un bé invaluabil que han fet y estan fent en la poesia mallorquina actual representada per les seves cases senyorials, que rumbegon tota la gran distinció de la Renaixença.

Un distintiu que ennoblesa les figures de l'estol poètic mallorquí, y que cal no oblidar per les ensenyances que als literats del continent ens pot donar, es la sòlida cultura clàssica dels que'ls formen. Tots ells tenen una ferma base de grec y latí, tots estan saturats de les literatures clàssiques, d'aquestes literatures que amaguen, com un tresor, una disciplina espiritual, única per ara en l'història, inspiratriz d'un sòu humanisme equilibrador y temperador de totes les vidēs desordenes del correr furios de l'inspiració poètica. En aquest sentit es un bé invaluabil que han fet y estan fent en la poesia mallorquina actual representada per les seves cases senyorials, que rumbegon tota la gran distinció de la Renaixença.

Un distintiu que ennoblesa les figures de l'estol poètic mallorquí, y que cal no oblidar per les ensenyances que als literats del continent ens pot donar, es la sòlida cultura clàssica dels que'ls formen. Tots ells tenen una ferma base de grec y latí, tots estan saturats de les literatures clàssiques, d'aquestes literatures que amaguen, com un tresor, una disciplina espiritual, única per ara en l'història, inspiratriz d'un sòu humanisme equilibrador y temperador de totes les vidēs desordenes del correr furios de l'inspiració poètica. En aquest sentit es un bé invaluabil que han fet y estan fent en la poesia mallorquina actual representada per les seves cases senyorials, que rumbegon tota la gran distinció de la Renaixença.

Un distintiu que ennoblesa les figures de l'estol poètic mallorquí, y que cal no oblidar per les ensenyances que als literats del continent ens pot donar, es la sòlida cultura clàssica dels que'ls formen. Tots ells tenen una ferma base de grec y latí, tots estan saturats de les literatures clàssiques, d'aquestes literatures que amaguen, com un tresor, una disciplina espiritual, única per ara en l'història, inspiratriz d'un sòu humanisme equilibrador y temperador de totes les vidēs desordenes del correr furios de l'inspiració poètica. En aquest sentit es un bé invaluabil que han fet y estan fent en la poesia mallorquina actual representada per les seves cases senyorials, que rumbegon tota la gran distinció de la Renaixença.

Un distintiu que ennoblesa les figures de l'estol poètic mallorquí, y que cal no oblidar per les ensenyances que als literats del continent ens pot donar, es la sòlida cultura clàssica dels que'ls formen. Tots ells tenen una ferma base de grec y latí, tots estan saturats de les literatures clàssiques, d'aquestes literatures que amaguen, com un tresor

